

Bölüm **4**

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

Ömer Faruk İLHAN¹

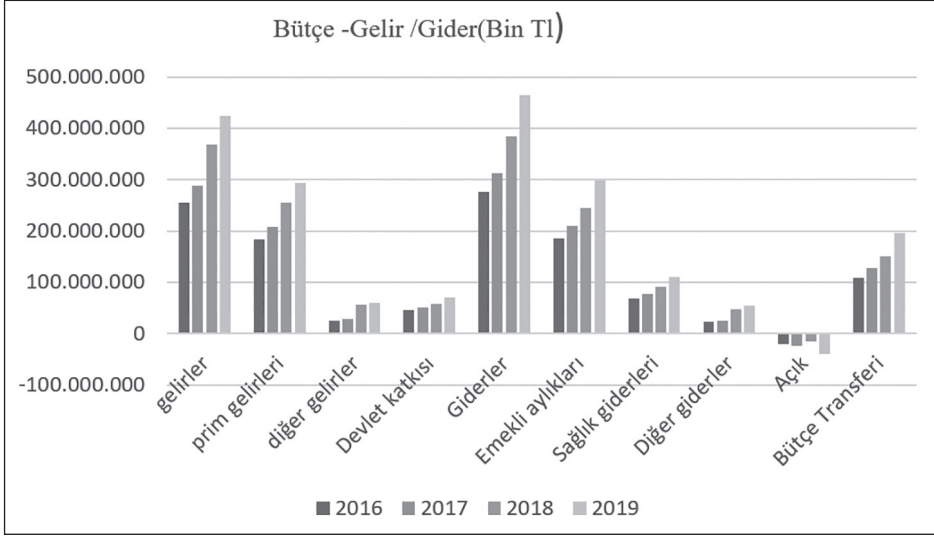
Türkiye de devasa bir kurum olma özelliğini taşıyan Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), 2020 yılı itibariyle; 21.981.645 kişiyi aktif sigortalı kapsamına alan, 13.192.371 kişiyi pasif sigortalı olmak ile beraber, 71.524.511 kişiyi sosyal güvenlik kapsamına dâhil eden önemli bir kurumdur (SGK, 2020).

Sosyal Güvenlik Kurumu(SGK), tarihsel süreç içerisinde ülkemizde mevcut olan beş farklı sosyal güvenlik sisteminin, tüm sigortalı ve hak sahiplerine eşit bir şekilde hak ve yükümlülük sağlayan ve ekonomik olarak sürdürülebilir yeni bir sosyal güvenlik sistemine dönüştürülmesi amacıyla 16 Mayıs 2006 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilip, 20 Mayıs 2006 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 5502 sayılı yasa ile kurulmuştur.

Türkiye de primli sistem esasına göre faaliyet gösteren ilk kurum 4792 sayılı İşçi Sigortaları Kurumu Kanunu ile 1945 tarihinde “İşçi Sigortaları Kurumu” adı ile kurulmuş ve 1964 yılında 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda yapılan değişiklik ile beraber (506 m.136), Sosyal Sigortalar Kurumu adını almıştır (Korkusuz ve Uğur, 2010:191). Daha önce ülkemizde devlet memurlarının sosyal güvenliğini sağlayan 1 Ocak 1950 tarihi itibariyle yürürlüğe giren 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu, işçi statüsünde çalışanların daha önce farklı kanunlarda yer alan sosyal sigorta mevzuatını düzenleyen ve birleştiren 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, kendi namına ve hesabına olarak bağımsız çalışanların sosyal güvenlikle ilgili hak ve sorumluluklarını düzenleyen ve temin eden Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu (BAĞ-KUR) Kanunu bulunmaktaydı. Bu kanunların yanı sıra tarım kesiminde çalışanların sosyal güvenliğini sağlayan 2925 sayılı Tarım İşçileri Sigortası ve 2926

¹ Araştırmacı, Müdür Yrd., Niğde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, oilhan@sgk.gov.tr

de bir önceki yıla göre %13 artarken .2019 yılında ise 2018'e göre %20 oranında artış göstermiştir. Toplam gelirlerin toplam giderleri karşılama oranları ise 2016 da %92,5 ,2017 de %92,3, 2018 de%95,9 ve 2019 da ise %91,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4. Bütçe Gelirleri ve Giderleri

Tablo 9'daki verilere şekil olarak bakarsak yukarıdaki Şekil 4'te bütçe artışlarını, gelir ve gider dengesini daha net olarak görebilmekteyiz.

Mutlu bir toplumun temeli, her bireyin gelecek kaygısı taşımadan, kendisini güvende hissetmesine bağlıdır. Bu nedenle Türk sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliği ve bireylere gelecek kaygısı gütmeden hayatlarına devam etmeleri için bu durum önem taşımaktadır. Sosyal güvencenin sağlanmasında Sosyal Güvenlik Kurumu, reformlar ile beraber en önemli kuruluşu olmakta ve çağın gereklerine uygun olarak toplumu güvence altına alan süreklilik arz eden reformist bir sosyal güvenlik hizmeti sağlamaktadır.

KAYNAKLAR

1. ALPER, Y.(2007), "Kurumsal Yapıda Tek Çatı Hayata Geçti", *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, Cilt 0, Sayı 53, Sayfalar 141 - 171*
2. CEREV,G.(2017) "Türkiyede Emeklilerin Çalışma Hayatına Yeniden Katılmalarının Hukuksal Boyutu", *Proceedings Book of 2nd International Scientific Researches Cong-*

- ress on Humanities and Social Sciences Istanbul-TURKEY*,S(579-580), 20.10.2020 tarihinde <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/389731> adresinden alındı.
3. “Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (3 sayılı)”,10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete, 25.10.2020 tarihinde, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/19.5.3.pdf> adresinden alındı.
 4. Hak-İş,(2018), 25.10.2020 tarihinde https://www.hakis.org.tr/haberler.php?action=-haber_detay&id=2394 adresinden alındı.
 5. Kanun Hükmünde Kararname (2018), Resmi Gazete, 25.10.2020 tarihinde, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/4.5.703.pdf> adresinden, alındı.
 6. Resmi Gazete, “5502 Sayılı Kanun”, 25.10.2020 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5502.pdf> adresinden alındı.
 7. Strateji ve Bütçe Başkanlığı, (2019) “2020 Yılı Bütçe Gerekçesi”, Ankara 09.11.2020 tarihinde https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/10/2020_Yili_Butce_Gerekcesi-1.pdf internet sitesinden alındı.
 8. SGK,(2019), “Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sosyal Güvenlik Sistemi”, Kurum Tanıtım Kitabı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Ankara 25/10/2020 tarihinde <http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/yayinlarimiz> , http://www.sgk.gov.tr/kurum_tanitim_kitabi.pdf adresinden alındı.
 9. SGK,(2010), “Stratejik Plan 2010-2014”, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Ankara 25.10.2020 tarihinde http://www.sgk.gov.tr/sp/SGKStratejikPlan_2010_2014.pdf adresinden alındı.
 10. SGK, “Tarihçe”, 21.10.2020 tarihinde <http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/kurumumuz/tarihce/tarihce> adresinden alındı.
 11. SGK, “Kurumumuz”, (21.10.2020) tarihinde <http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/kurumumuz> adresinden alındı.
 12. SGK, “Aylık İstatistik Bültenleri”,
 13. Sigortalı İstatistikleri,2020, Temmuz 25.10.2020 tarihinde http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik/aylik_istatistik_bilgileri adresinden alındı.
 14. SGK,2019 “İstatistik Yıllıkları”, 25.10.2020 tarihinde
 15. http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik/sgk_istatistik_yilliklari adresinden alındı. SGK, “Yönetim Kurulu”, 25.10.2020 tarihinde http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/yonetim_kurulumuz İnternet adresinden alındı.
 16. TMMOB, (2006) “Sosyal Güvenlik Kurumu 1. Olağanüstü Genel Kurulu”, 25.10.2020 tarihinde <https://www.tmmob.org.tr/icerik/sosyal-guvenlik-kurumu-1-olaganustu-genel-kurulu-yapildi> adresinden alındı.
 17. Yeni Şafak, (2018), “Sayıştay Denetimi” <https://www.yenisafak.com/ekonomi/sayistay-denetiminde-3385162> İnternet adresinden 27.10.2020 tarihinde alındı.